

Téma čísla: Dáváme
vládě sociální rozměr

Idea

Velká odpovědnost sociální demokracie

Kdo je kdo na sjezdu, anketa kandidátů

Česká práce není drahá, a proč se o tom nemluví.

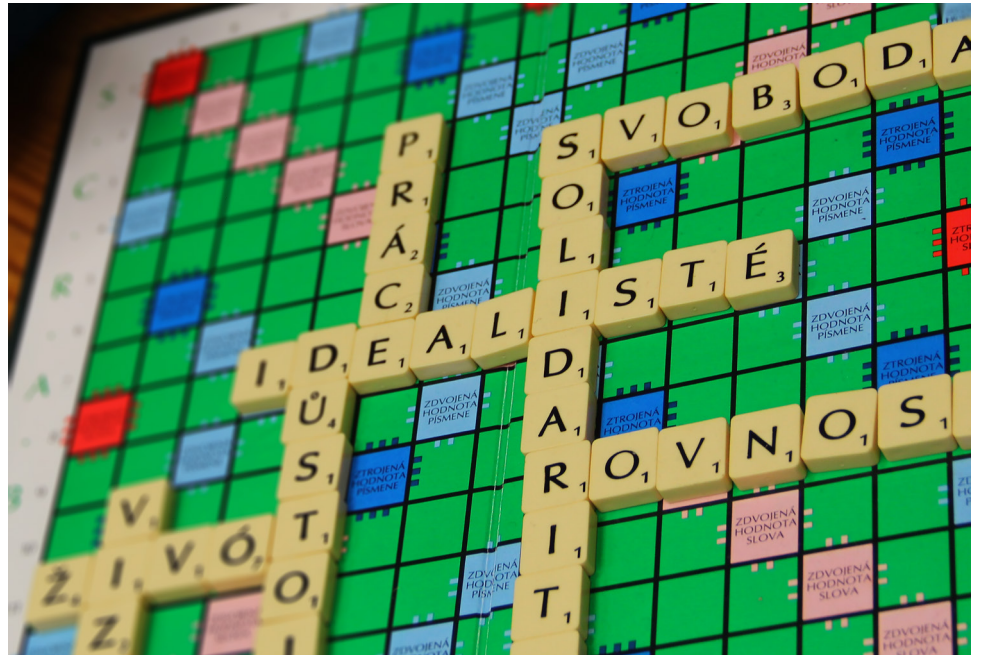
Masarykova
Demokratická
Akademie

www.masarykovaakademie.cz
info@masarykovaakademie.cz

I TY SE MŮŽEŠ STÁT ČLENEM MDA

Masarykova demokratická akademie je vzdělávací instituce sociálnědemokratického hnutí. Nabízíme své služby politikům a političkám z České strany sociálně demokratické, odborářkám i odborářům i lidem z organizací občanské společnosti, jejichž cíle se shodují s cíli široce formulovaného levicově demokratického hnutí.

Editorial

Svoboda, spravedlnost, solidarita
Rozhovor s Bohuslavem Sobotkou.....str. 4-5

Kdo je kdo na sjezdu
Anketa MDA s kandidáty na mpř.....str. 6-7

Česká práce není drahá
Analýza ceny práce z Úřadu vlády.....str. 8-9

Co se v TTIP nedočtete
Kritika smlouvy, která rozděluje Evropu.....str. 10-11

Bydlení dělá člověka
Sociální bydlení a ČSSD.....str. 12-13

Jak vyhrát volby? Transparentně
Jak zlepšit správu veřejných financí.....str. 16-17

Nechceme budovat sociální stát, musíme zabránit zadlužování naší země. Nedávno jsme si tato slova mohli vyslechnout od předsedy hnutí ANO Andreje Babiše.

Tedy od stejného člověka, který před rokem podepsal koaliční smlouvu obsahující 80% programu ČSSD. Sociálnědemokratické hnutí se tak v ČR blíží do choulostivé situace. Nesmíme podlehnout pravcovému populismu Andreje Babiše a přitom chceme stabilní a klidnou vládu.

Abychom mohli něco takového dokázat, musíme si být jistí zejména tím, co to znamená být sociálními demokraty. S tím vznikala i IDEA. IDEA může být příručkou vaší sociálnědemokratické argumentace, vaší inspirací i propagačním materiálem. Je také naším sdělením vám, že ideály, o kterých zde píšeme, pro nás skutečně znamenají mnoho. Téma dostupného bydlení (str. 12) je jednou z nejzásadnějších věcí, kterou je potřeba řešit pro zachování sociálního smíru v ČR. Téma ceny práce (str. 6) by vám zase mělo dát argumenty do sporů s pravicí – *Česká práce není drahá* a nesmíme si nechat namluvit opak.

Ovšem stejně jako náš program, je i zcela zásadní způsob, jak jej budeme naplňovat. Bez kvalitních osobností jsou IDEÁly poloviční. Proto vám přinášíme rozhovor s premiérem Bohuslavem Sobotkou a anketu od Masarykovy demokratické akademie s kandidáty na mpř. strany. Tito lidé budou v příštích letech rozhodovat o budoucnosti našeho hnutí a je tedy potřeba, abychom zvolili skutečné sociální demokraty a tým, který nás bude dobře reprezentovat.

Ke všem výše zmíněným věcem by IDEA ráda přispěla. Spolek Idealisté.cz, z.s. se snaží fungovat vůči ČSSD jako skutečný partner. Jsme zde pro vás a jsme připraveni poskytnout Vám servis a pomoci, když bude třeba. Zároveň ale chceme umět být slyšet ve chvíli, kdy bude potřeba být kritický. Takto si představujeme skutečné partnerství.

Radim Hejduk,
předseda spolku Idealisté.cz

Bohuslav Sobotka
Premiér ČR, předseda ČSSD

Velká odpovědnost sociální demokracie

s Bohuslavem Sobotkou o vládě, ČSSD a budoucnosti

Jak hodnotíte první rok vlády a dosavadní působení v koalici s hnutím ANO a KDU-ČSL?

Zásadou každé fungující koalice je nutnost hledat kompromis. I přesto se nám již nyní podařilo splnit řadu zásadních bodů ze sociálnědemokratického programu. Snahou této vlády tedy bylo, je a bude nejen obnova důvěry občanů v demokratický stát, ale přijetí takových opatření, které povedou k blahobytu naší země, neprohloubí růst sociální frustrace obyvatel České republiky a zmírní společenské nerovnosti, jež byly navýšeny za období působení pravicových vlád. Naším cílem je podpořit ekonomiku, sociální soudržnost společnosti a zajistit bezpečí občanů.

Mluvil jste o opatřeních, které se Vám již podařilo prosadit. Jaké máte konkrétně na mysli? Co se například vládě podařilo prosadit v sociální oblasti, která je vlajkovou lodí sociální demokracie?

Je to především zrušení a změna řady asociál-

ních zákonů a opatření prosazených za vlády ODS a TOP09. Konkrétně jde o zrušení poplatků ve zdravotnictví, zvýšení minimální mzdy, navýšení a následnou pravidelnou valorizaci penzí, snížení DPH na léky, knihy, více místech v mateřských školách. Dále bych zmínil prosazení zvýšení slevy na dani na druhé dítě a další dítě, ukončení druhého důchodového pilíře či novelu zákona o hmotné nouzi tak, aby bylo zabráněno byznysu s chudobou.

Pro zavedení a udržení takovýchto opatření je třeba nalézt také finanční zdroje...

Ekonomiku, která se ještě nedávno nacházela v propadu, není možné dále dusit plošnými škrtky, je potřeba do ní investovat a zajistit lidem práci. Proto jsme se zaměřili na získávání zahraničních investic, přičemž v roce 2014 jsme podpořili celkem 149 investičních projektů, které přinesou české ekonomice přes 78 miliard korun a téměř 15 tisíc nových pracovních míst. Snažíme se též zlepšit výběr daní např. personálním posílením finančních úřadů, ale i změnami v legislativě, jejichž vyvrcholením

má být zavedení elektronické evidence tržeb.

Těsně před březnovým sjezdem sociální demokracie proběhl také sněm koaličního partnera Hnutí ANO. Jak jej hodnotíte? Měli bychom mluvit o ANO jako o pravicové straně? Dalo by se poté říci, že vládneme ve velké koalici? Co říkáte na přírůstek k opoziční smlouvě z 90. let?

Je zásadní zopakovat fakt, který byl potvrzen i na sněmu Hnutí ANO, a to že marketingově úspěšný projekt Andreje Babiše skutečně není hodnotově ukotvenou politickou stranou. Hnutí ANO samo sebe označuje za pravostředový subjekt. Do svého volebního programu však zahrnuje mnoho bodů, které jsou vlajkovou lodí sociální demokracie. Jednalo se např. i o diskutované zrušení regulačních poplatků za recept či závazek nezavádět školné na vysokých školách. Je úsměvné, že část představitelů hnutí nyní své předvolební závazky popírá. Tyto rozpory potvrzují absenci ideového vymezení ANO, které svůj program často přizpůsobuje aktuální voličské optávce.

Ve chvíli, kdy jsme přistoupili na koaliční partnerství s takto do jisté míry nevyzpytatelným aktérem, jsme jak voličům, tak i všem občanům České republiky slíbili stabilitu. Žádné korupční skandály, žádnou rozhádanou vládu, která se vzájemně osočuje a napadá. Zároveň jsme také podepsali koaliční dohodu, která je z velké části jasným závazkem k prosazení výrazné části našeho levicového programu. Pokud bychom toto chtěli vyjádřit čísly, tak lze tvrdit, že více než 80 % závazků obsažených v koaliční smlouvě jsou buď přesným opisem našeho volebního programu, nebo jsou pouze mírně upraveny. Tuto smlouvu hnutí ANO akceptovalo a já stále pevně věřím, že se vládě podaří úspěšně přestat celé volební období i přes občasná mediální výstřelky našeho partnera. Naše země to potřebuje.

Analogie s „opoziční smlouvou“ je zcestná především proto, že obě strany jsou ve vládě, nesou vládní odpovědnost a uzavřely jasně definovanou koaliční smlouvu, což je postup standardní v každé fungující demokracii. Příměr k velké koalici je také nepřesný, neboť i přesto, že se jedná o spojenectví dvou největších stranických subjektů, tvoří oba tyto subjekty dominantní většinu. Naopak je zde ideově poměrně široká a velmi kritická, byť nejednotná opozice.

KDU-ČSL se tedy pro ČSSD jeví jako přijatelnější partner?

Do jisté míry ano. Právě s ohledem na jasný programový i hodnotový vymezení lidovců je pro nás zřetelnější to, co od tohoto našeho koaličního partnera můžeme očekávat. Jako tradiční politická strana je KDU-ČSL méně náchylná k populistickým gestům a nepředvídatelnosti. To je samozřejmě dobře pro stabilitu a výkonnost vlády, kterou tolik nezatěžují „mocenské spory“ a dohadování. V tomto ohledu je partnerství s Hnutím ANO obtížnější. Ale aby však nezůstalo jen u kritiky, je třeba říci, že ANO, vedle permanentního a širokého rizika střetu zájmů svého předsedy, přichází do veřejného prostoru s tématy, které jsou pro budoucí důvěru občanů v politické instituce i samotný politický systém České republiky důležitá. Jedním z nich je téma korupce, přičemž boj za transparentní hospodaření s veřejnými prostředky je jedním z nejzásadnějších úkolů této vlády a je také součástí jejího programu. Tvrdit však, že ČSSD je brzdo přijetí zásadních protikorupčních opatření je nefér a nesmysl, právě s ohledem na fakt o jak komplexní problematiku se jedná. Chceme např. prosadit všechny závazky, které jsme dali občanům, tak aby byly skutečně účinné a aby je akceptovali všichni klíčoví hráči v systému. Hlasitě o tom mluvit, ale reálně nečinit nic, je však nezodpovědný způsob politiky, které se sociální demokracie nechce a nebude účastnit.

Z několika posledních volebních průzkumů se zdá, že se ČSSD daří a preference jí opět

potomalu rostou. Kdo je podle vás dnes volič ČSSD? Je sociální demokracie stranou pro všechny občany České republiky?

Hlavním heslem pro naši kampaň ve volbách do Poslanecké sněmovny volby bylo „Prosadíme dobře fungující stát“. Heslem našeho sjezdu je „Fungující stát“. Chceme tedy stát, který umožní všem jeho občanům kvalitní život a stejné šance. Stát, který všem nabídne dostupné veřejné služby, kvalitní školství a zdravotnictví, fungující úřady, spravedlivé podnikatelské prostředí, bezpečí a umožní všem důstojně prožít stáří. S takovou ideou můžeme oslovovat většinu občanů České republiky. Ano, sociální demokracie musí usilovat o to, aby byla stranou pro všechny. Ovšem z podstaty věci, pokud ČSSD chce být

stranou pro všechny, nejde dost dobře říci, kdo je typickým voličem. Chceme oslovit všechny občany, kterým záleží na dlouhodobě udržitelném a solidárním státě, na společnosti, která prosperuje a buduje dobrou kvalitní přítomnost a budoucnost. Oslovovat bychom měli jak rodinu s dětmi výbornou předškolní péčí v mateřských školkách, které mají dostatek míst, seniory důstojnými podmínkami stárnutí se zvyšujícím se důchodem, dělníka kvalitou práce a vyšší mzdou, studenta jistotou bezplatného přístupu ke vzdělání a ideály spravedlnosti a státního zaměstnance efektivní a nezkorumpovanou správou, podnikatele a investory transparentními podmínkami, stabilitou, jasným příklonem

„Potěšilo by mě, kdyby delegáti vystupovali se svými návrhy a nápady jak ve vztahu k našim programovým prioritám, tak k vnitřnímu fungování sociální demokracie.“

ke členství v Evropské unii a kvalitní legislativou.

Co očekáváte od sjezdu, jeho průběhu a programové debaty?

Sociální demokracie je strana s dlouhou demokratickou tradicí, otevřená všem názorům. Konstruktivní a konkrétní debata je základem demokracie. Diskuse, otevřenost a schopnost kompromisu je základním stavebním kamenem společnosti i stranického života. Potěšilo by mě, kdyby delegáti vystupovali se svými návrhy a nápady jak ve vztahu k našim programovým prioritám, tak k vnitřnímu fungování sociální demokracie.

Jakou si tedy představujete sociální demokracii? Před jakými stojí výzvami?

Bohužel musím konstatovat, že politické aféry minulé vlády i některé aspekty vývoje po listopadu 89, především v důsledku nepřilís povedené privatizace a transformace ekonomiky, mají za následek špatné vnímání politiky ze strany občanů. To se projevuje například nízkou volební účastí, obecnou apatií a neúčasti k účasti na veřejném a politickém životě.

Největším úkolem sociální demokracie, který se i díky tomu, co prosazujeme a jak se chováme během našeho vládního působení, daří, je napravit toto vnímání u veřejnosti. Sociální demokracie musí být stranou otevřenou k občanům. Jasnými plány a konkrétními návrhy chceme rozšířit členskou základnu, přitáhnout odborníky, občansky aktivní lidi, nastupující generaci mladých lidí, přesvědčit k účasti v naší straně i ty, kteří dosud měli obavu se aktivně na politickém a stranickém životě podílet. Zároveň také musíme pracovat na podpoře a zlepšení vzdělávání v rámci strany, musíme vychovávat kompetentní a odborně zdatné politiky, kteří mají co nabídnout a veřejnosti dokáží důvěryhodně a jasně vyjádřit a prosazovat naše vize.

Z hlediska vnitřní komunikace je také zásadní, abychom se zlepšili ve vystupování v rámci veřejné debaty. Debata je přirozená, podporuje vnitřní komunikaci, směrem ven je však potřeba na základě dosažené vnitřní dohody vystupovat jedním hlasem.

Můžete stručně popsat konkrétní postupy a opatření v oblasti vnitřního fungování ČSSD, které budete z pozice předsedy prosazovat?

Vnímám jako klíčové následující věci. Je to činnost odborných komisí, analytického a odborného zázemí strany, jejichž výsledky a výstupy nám slouží jako vodítko při formulaci našich témat, postupů a návodů jak v oblasti působení ve vládě, tak směrem k občanům. V tomto ohledu je třeba také se soustředit na činnost v oblasti vztahů s veřejností a sestavit kompetentní tým, který dokáže efektivně působit na obraz naší strany takové, jaká je a musí být: otevřená, moderní, s jasným sociálněsolidárním

a hospodářsky prorůstovým programem. Další výzvou je posílení vzdělávání a přípravy našich členů, a to především prostřednictvím posílení činnosti Masarykovy demokratické akademie. Do praxe chci uvést také závazky vyplývající z úspěšného vnitrostranického referenda. Zde je pro mě osobně klíčová především skutečná participace členské základny na podobě kandidátních listin, kdy členové budou mít přímý vliv a nebudou pouze hlasovat o předem centrálnou připravené kandidátce. Tím se dostáváme k další pro mě naprosto zásadní věci, a tou je demokratický charakter strany, ve které má každý člen jistotu, že jeho hlas je slyšen, má osobně vznést návrh k debatě a strana bude růst na pevně základně organizací na všech úrovních. Mým cílem je strana otevřená, demokratická, která se dokáže uvnitř shodnout na svých prioritách a ty prosazovat, tedy ne demokratický centralismus, strana jednoho muže, který rozhoduje o všem, kandidátkami počínaje, členství ve straně konče. Pokud budu kandidát potvrzen ve své funkci, chci dále budovat stranu, na kterou můžeme být všichni hrdí. ■

*Proč se nám pravice snaží namluvit, že je česká práce drahá?
A proč bychom jako sociální demokraté měli nesouhlasit?*

Česká práce ne

MICHAL PÍCL (vedoucí Oddělení analýz ÚV ČR)

Pravicové vlády si často stěžovaly na to, že konkurenceschopnost České republiky podkopávají vysoké tuzemské vedlejší náklady práce, především sociální odvody. Ty jsou skutečně čtvrté nejvyšší v zemích OECD – ovšem celkové náklady práce u nás výrazně snižují nízké mzdy, takže v rámci evropské unie jsou náklady práce v České republice desáté nejnižší. Na druhou stranu konkurenceschopnost české ekonomiky podkopává především nízká produktivita práce, o které se už tolik nemluví.

Ekonomická globalizace postavila do centra pozornosti otázku konkurenceschopnosti. Velké firmy si mohou v dříve netušené míře vybírat, kam budou směřovat své investice. To vychyluje rovnováhu mezi prací a kapitálem ve prospěch kapitálu a v důsledku vede k tzv. závodu ke dnu, tedy globální soutěži o co nejnižší náklady práce. Země, které se závodu účastní, jsou pak nuceny snižovat mzdy a sociální náklady, a nakonec často i daně, ať už přímo nebo jejich odpouštěním v rámci investičních pobídek.

Závod ke dnu v rámci sociálně soudržné společnosti nikomu neprospívá. Diskuze o nákladech práce je však důležitá, a aby byla i užitečná, je třeba ji upravit ve dvou bodech. Zaprvé přestat zaměřovat náklady práce se zdaněním práce. A zadruhé spolu s náklady práce vždy uvádět také produktivitu práce.

Na úvod si ale musíme vysvětlit, z čeho se náklady práce vlastně skládají. Dle Českého statistického úřadu jsou náklady práce definovány jako: „Náklady zaměstnavatele na zaměstnance. Jsou součtem přímých nákladů (mezd vč. náhrad) a nepřímých nákladů (sociálních požitků, sociálních nákladů/výdajů, personálních nákladů/výdajů, daní). Jedná se o hodnotu připadající v průměru na 1 zaměstnance za měsíc.“

Náklady práce se dělí na přímé náklady (mzdy a náhrady) a nepřímé náklady (sociální požitky, sociální výdaje, personální náklady, daně a dotace). Vždy je tedy důležité brát náklady práce jako celek, nikoliv si jen vybírat jednotlivé části mzdy a nazývat je cenou práce.

V případě, že bychom přistoupili na chybnou metodiku porovnávání ceny práce pouze velikostí jejího zdanění, jak se tomu velice často chybně děje, má Česká republika opravdu vysoké zdanění ceny práce, a to především díky sociálním odvodům. Ovšem je třeba si uvědomit, že tyto finanční prostředky ply-

nou na vyrovnání důchodového účtu a již dnes se tento účet potýká s deficitem kolem 50–60 mld. Kč/rok. Jestliže bychom se tedy pokoušeli snížit cenu práce tímto způsobem a odvody bychom snížili byť jen o procento, zvětšili bychom výpadek tohoto účtu o několik dalších miliard Kč.

Navíc jak prokazují nejrůznější studie (např. VÚPS), zásah do zdanění práce má na české podniky minimální dopad. Např. při snížení zdanění práce o 1 % vyplacené mzdy se zvýší zisk o 0,2 %, z toho v průmyslu o 0,1 %, ve stavebnictví o 0,2 % a v komerčních službách o 0,4 %.

Vraťme se ale opět k porovnání celkových nákladů práce. Jestliže správně porovnááme náklady práce jako celek, nikoliv pouze jejich jednotlivé části, jak se nám velice často snaží pravice chybně podsunout, tak v porovnání s ostatními zeměmi má Česko desáté nejnižší náklady práce v EU. Celkové hodinové náklady práce v roce 2013 činily jen 10,30 EUR. Vzhledem k devizovým intervencím ČNB je pravděpodobné, že se tento údaj dále ztlačí v roce 2014 a až do roku 2016, kdy mají intervence ČNB trvat, se toto zlevnění udrží. Na druhou stranu je třeba zmínit, že státy v regionu, se kterými soutěžíme o pozornost zahraničních investorů (jako Slovensko, Polsko, Maďarsko atd.), mají o něco nižší náklady práce než ČR, i když devizové intervence ČNB mohly tuto naši drobnou nevýhodu smazat nebo přinejmenším snížit.

Výše zmíněné porovnání však nebere v úvahu rozdílnou produktivitu práce v jednotlivých zemích. Země s vysokou produktivitou práce může být klidně „drahá“, ale stále atraktivní pro zahraniční investory vzhledem k produktivitě své pracovní síly. Pro porovnatelnost by tedy vhodné náklady práce upravit o produktivitu práce, tj. místo hodinových nákladů vzít do úvahy náklady efektivní práce.

V takto upraveném porovnání ale nevychází Česká republika nejlépe. Za hodinu vyprodukuje průměrný český pracovník produkt za zhruba 13 EUR. Zhruba stejnou produktivitu má i průměrný slovenský pracovník, nicméně průměrné hodinové náklady jsou na Slovensku 8,1 EUR, zatímco české jsou 10,3 EUR. V přepočtu na náklady na jednotku efektivní práce (náklady na výrobu výstupu v hodnotě 1 EUR) vychází Slovensko 0,61, zatímco ČR 0,78. V tomto ohledu je ČR jedna z nejhorších v EU. Regionální konkurenti jsou na tom lépe než ČR: Polsko – 0,73, Maďarsko – 0,64,

ní drahá!

Německo – 0,73; jediné Rakousko má z regionu obdobně drahou pracovní sílu jako ČR – 0,78. Výrazně hůře v tomto ohledu je na tom ze zemí EU jen Itálie s jednotkovými efektivními náklady 0,87.

Podniky by se tedy měly více než na snižování vedlejších nákladů práce soustředit na zvýšení vlastní produktivity práce. Toho lze dosáhnout několika způsoby. První cesta vede přes snižování nákladů např. vhodnějším nastavením procesu výroby (nová výrobní linka), nebo investicemi do úspor energií. Další cesta vede přes zvyšování prodejů nebo hodnoty prodaných výrobků. K tomu mohou vést například investice do rozvoje obchodníků nebo řídicích pracovníků. Management společnosti,

jak víme, může významně zlepšit, ale i také významně zhoršit výkonnost jednotlivých pracovníků i celého týmu. Samostatnou kapitolou je pak výzkum a vývoj nových produktů, který je asi nejrizikovější, ale potenciálně nejhodnotnější.

Závěrem lze tedy říci, že ač jsou vedlejší náklady práce v ČR poměrně vysoké, celkové náklady práce odpovídají ekonomické úrovni naší země a navíc byly dále sníženy devizovými intervencemi ČNB. ČR výrazně zaostává v produktivitě práce, což zvyšuje náklady efektivní práce. Hlavním problémem je tedy nízká produktivita, nikoliv náklady práce jako takové. ■

Socialista
inya

Co se v TTIP nedočtete

.....

Jan Keller

Polemika o obsahu a dopadech Smlouvy o obchodu a investicích, která má být uzavřena mezi Evropskou unií a Spojenými státy (TTIP), probíhá už druhým rokem. Odpůrci smlouvy jsou ve trojí nevýhodě. Zároveň je jim vytýkáno, že o smlouvě v podstatě nic nevědí, zároveň se konstatuje, že utajování smlouvy či jejích částí je podmínkou zdárného průběhu vyjednávání, a při tom všem se tvrdí, že zatím žádná smlouva v historii obchodních vztahů nebyla dojednávána tak průhledně a transparentně jako právě TTIP.

V atmosféře tak křišťálové průhlednosti nám nezbývá nic jiného než vytvořit tři pracovní scénáře ohledně dohadů o tom,

1,5 milionu

Podpisů pod
celoevropskou
petici proti TTIP.

- 0,5 HDP%

V Německu, kam
směřuje většina
českého exportu.

5500 €

Maximální odhad
snížení roční mzdy
francouzských
pracujících.

-0,64%

Prostředků do
veřejného
rozpočtu ve
Francii.

co ve zmíněné smlouvě nakonec nejspíše nalezeme. První verze možného obsahu smlouvy je v táboře odpůrců poměrně rozšířená, její pravděpodobnost je však spíše nízká. Tento scénář vyjadřuje obavu, že ve smlouvě bude přímo zakotveno zhoršování evropských standardů hygieny a kvality potravin, že v ní dojde explicitně ke zhoršení podmínek zaměstnanců a poměrů na trhu práce, že se výslovně sníží kvalita pracovních míst a ochrana práv zaměstnanců, že doložka o arbitrážích výslovně poručí státům zájmům velkých korporací. Takové znění smlouvy by přímo odporovalo mandátu, který pro její vyjednání získali příslušní vysocí úředníci Evropské unie, a ať již máme k takzvanému deficitu demokracie v rámci EU jakkoliv kritický postoj, nelze očekávat, že by se projevoval takto neomaleně.

Druhou (a mnohem pravděpodobnější) možností je, že text smlouvy předložený parlamentům ke schválení bude tak nejasný a bude dávat tak velký prostor pro odlišné interpretace, že to dá celým týmům právníkům nepřebernou možnost nekonečných výkladů a arbitráží. Této variantě by nasvědčovalo i samotné znění již zmíněného osmnáctistránkového mandátu pro evropské vyjednavače, který byl odtajněn koncem roku 2014. Určuje se v něm kupříkladu, že pravidla, na kterých se smluvní strany dohodnou, musejí obsahovat zákaz nepřiměřených, svévolných anebo diskriminačních opatření. Je pochopitelné, že v pohledu na to, co je a co není diskriminační opatření, se mohou jednotliví aktéři (výrobci, obchodníci, odboráři, politici různých zemí, spotřebitelé, ochránáři atd.) velmi výrazně lišit. V tom případě hrozí, že výsledná interpretace bude úměrná množství finančních prostředků, které budou jednotlivé strany pří-

padných sporů ochotny a schopny vložit do financování svých právních zástupců.

ZÁVADNOST POTRAVIN

Podobná situace může nastat třeba v pasáži o zdravotní nezávadnosti potravin. V zadání pro vyjednavače se jednak

covních podmínek zaměstnanců nebude požadovat explicitně, přikryje je hesly o nutnosti zvyšovat konkurenceschopnost. Nikde nebude mluvit o podřizování států neveřejným arbitrážním orgánům, bude se zmiňovat pouze o záhodnosti další flexibilizace při řešení obchodních sporů.

Proč je tento scénář nejpravděpodobnější? Právě proto, že smlouva má řešit především mimotarifní bariéry obchodování. A za takovou mimotarifní bariéru lze označit prakticky cokoli, co může ohrozit a snížit zisk těch, kdo jakékoliv zboží vyrábějí a obchodují s ním. Stačí si uvědomit, že mír je mimotarifní bariérou obchodování se zbraněmi a morálka je mimotarifní bariérou obchodu s pornografií.

TTIP inspirovala řadu karikaturistů

„BUDE SMLOUVA PROSTOUPENÁ DUCHEM NEOLIBERALISMU?“

konstatuje, že zdraví spotřebitelů má být chráněno s využitím všech vědeckých poznatků, zároveň se však stanoví, že má být respektováno právo každé ze stran uvážit, jak velkou míru ochrany spotřebitelů považuje za vhodnou. Jestliže stoupenci smlouvy hovoří o tom, že zmíněná obchodní dohoda vytvoří spoustu nových pracovních příležitostí, lze se obávat, že velká část z nich se bude týkat oblasti jurisdikce.

DUCH NEOLIBERALISMU

Je zde ovšem také třetí možnost, kterou lze považovat za nejnebezpečnější a bohužel také nejpravděpodobnější. Spočívá v tom, že smlouva bude psána jazykem a prodchnuta duchem neoliberalismu. Snižování hygienických standardů pak zahalí do hezkých řečí o odbourávání byrokratických norem a zhoršování pra-

LOGIKA ZISKU

Jakmile jednou převáží logika čistého zisku za jakoukoliv cenu, pak se tou cenou, na kterou se nebudeme ohlížet, stane dříve nebo později

všechno, co maximalizaci zisku brzdí. I když nikdo přímo nezakáže dodržovat zásadu předběžné opatrnosti, vyšších zisků budou v průměru dosahovat firmy, které dokáží tuto zásadu obejít. Jiné firmy se jim budou chtít vyrovnat, a tak samy urychlí odstraňování zbylých bariér. Závod ke dnu už pak nezastaví žádná arbitráž.

Pokud by smlouva výslovně vybízelá ke snižování kvality potravin, bylo by snadné proti ní bojovat. Pokud pouze vytvoří rámcové podmínky pro to, aby dravější převládal slavnějšího, pak je z hlediska systému vlastně vše naprosto v pořádku. ■

MOTIVUJE MLADÉ V POLITICE KARIÉRA?

TRUONG THU THUY

Mladí lidé v politice nejsou zárukou kvality. Po volbách v roce 2010 zasedlo do Sněmovny 12 nových členů, kteří do kolonky „věk“ píší čísla začínající dvojkou. Slibovali přínos neotřelých řešení, mladický entuziasmus a především návrat ideálů do politické scény. Čtyři roky uplynuly, mladí odešli a nám se nedostává ani řešení, ani ideálů. Co se stalo?

Když na střední oznámíte, že jdete studovat politologii a přemýšlíte o komunálu, nedá se říct, že byste se setkali s pochopením, natož respektem či obdivem. Na rozdíl od práce v neziskovkách není politika mezi mladými vnímána jako služba státu a společnosti, ale spíše jako o prostý mocenský boj. Znechucení českou politikou potvrzuje studie „Politická gramotnost studentů“ z roku 2011, která mapuje schopnosti studentů středních škol rozlišovat ideový vývoj politických stran a orientovat se v našem současném politickém systému. Její výsledky jasně hovoří o laxním přístupu mládeže k politickým otázkám, neinformovanosti a nezájmu.

O něco zajímavější je informace, že studenti nemají žádný přehled v základních ideových prioritách levice a pravice. Zaměřují programy jednotlivých politických stran, jejich povědomí o hodnotách je spíše intuitivní. Můžeme tedy jen spekulovat, na základě čeho se mládež v České republice drtivě hlásí k pravicové ideologii. Za zjevný však můžeme považovat fakt, že v otázce motivování mlá-

deže do politiky se česká levice nenachází ve snadné situaci. Ať jsou na vině média, vlastní historie či politický marketing, tato značka prostě nefunguje - kariéra v ČSSD není pro mladé atraktivní.

NE POVOLÁNÍ, POSLÁNÍ

U těch, které levice přece jen oslovila, se často setkáváme se syndromem vyhoření, opojením z nečekané moci a příliš rychlého růstu. Takhle totiž působí příslib funkcí, míry vlivu či výše postavení. Krátkodobě efektivní, dlouhodobě neudržitelné. Vhodným předpokladem pro vstup na politickou scénu by měl být ve skutečnosti především zájem o společnost a od toho odvíjející se občanská angažovanost. Když se několik let šnečím tempem pokoušíte sociální inkluzi či zrovnoprávnění žen a mužů pouze skrze tradiční páky neziskových organizací, nedá vám to a začnete se ohlížet i po jiných cestách. Politika by měla fungovat jako nástroj k prosazování vlastních hodnot a ideálů, měla by představovat přístup k novým východiskům, otevírat obzory a nabízet možnosti. Pokud chceme přilákat kvalitní a způsobilé naděje z řad „do třiceti let“, je nutné zvolit jiný přístup. Je třeba otevírat konkrétní témata. Hledat ty, kteří chtějí dosahovat jistých změn a motivují je výsledky práce, nikoliv čárky na seznamu hodnot.

Perspektivních a schopných mladých jeu nás mnoho, stačí otevřít dveře a říct: „Jsme tady a hájíme tato témata.“ Mladí lidé mohou do politiky skutečně vnést nové pohledy a přístupy, zefektivnit politickou scénu a vrátit politice kulturu a ideály. Je k tomu ale třeba je správně motivovat a bezobsažná kariéra nemusí být vždy tím správným řešením.

KDO JSOU A CO CHTĚJÍ IDEALISTÉ?

Podívejte se na některé projekty spolku Idealisté.cz, který pro vás IDEU připravil.

- 1 Na internetu probíhala naše kampaň k zákonu o Veřejném ochránci lidských práv.
- 2 V rámci Dne prázdných domů jsme upozornili na sociální bydlení.
- 3 Michal Pícl měl přednášku pro MDA o ceně práce.
- 4 Součástí aktivit Idealistů je i pravidelná socializace :)
- 5 Každou neděli hrajeme pravidelný idealistický florbal.
- 6 Naše facebooková aktivita proti oligarchizaci české společnosti
- 7 Jan Keller přednášel spolu s Ilonou Švihlíkovou o TTIP.
- 8 Sběrem oblečení jsme se zapojili do aktivit ČSSD Praha 2

Thuy je první místopředsedkyní spolku Idealisté.cz, z.s., zajímá se o inkluzivní vzdělávání a integraci menšin.

”
mýtus #2

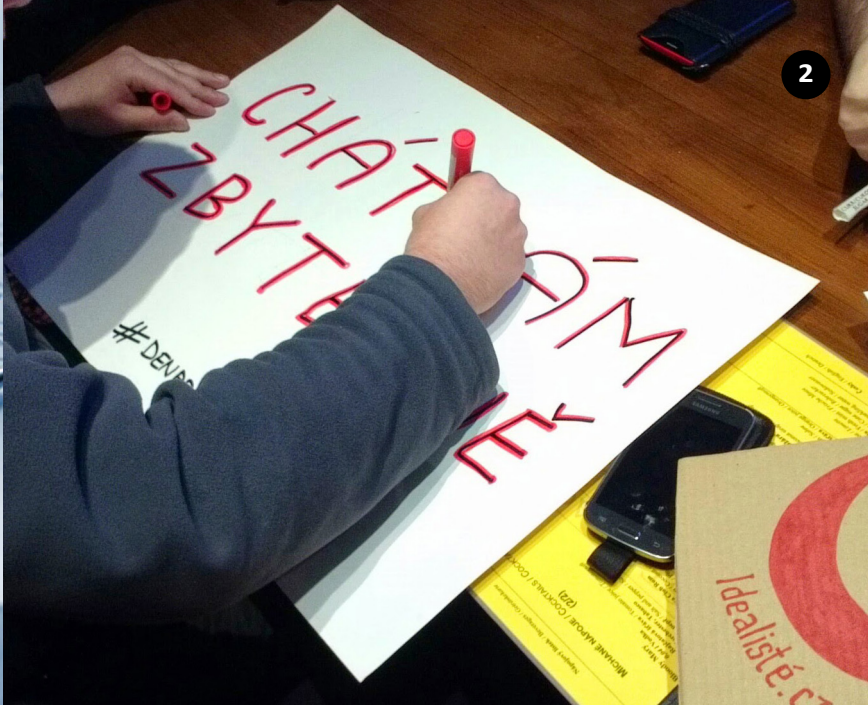
Ombudsman bude moci neomezeně podávat žaloby k soudu, pokud se mu znelíbí nějaká instituce či jednotlivec.

“

Nenechte si nic namluvit, podívejte se co skutečně přináší zákon o rozšíření pravomocí ombudsmana.

1

2

PŘEDNÁŠKA MASARYKOVY DEMOKRATICKÉ AKADEMIE
24.2. 18:00, NOVOTNÉHO LÁVKA, PRAHA

3

NÁKLADY PRÁCE

Přednáší Michal Pícl, Vedoucí Oddělení ekonomicko-sociálních analýz na Úřadu vlády ČR a člen spolku Idealist.e.cz

4

6

5

8

7

6

Zaměstnanec měsíce

O vnitřním životě strany, mladých lidech i antipolitických hnutích

Anketa MDA s kandidáty na místopředsedy ČSSD

Masarykova demokratická akademie (MDA) oslovila všechny nominované kandidátky a kandidátky do nejužšího vedení strany s otázkami věnovanými vnitřnímu životu strany, oslovování možných budoucích mladých voličů sociální demokracie a vymezování se vůči deklarovaně antipolitickým hnutím. Ve spolupráci s MDA otiskujeme odpovědi, které dorazily do uzávěrky tohoto čísla Idey. Celý text ankety včetně všech odpovědí najdete na webové stránce MDA.

1) Jak byste podporovali vnitřní život strany, aby hlavním motivem vstupu do ní nebyla pouze ambice získat volenou stranickou či veřejnou funkci?

2) Jakým způsobem chcete oslovovat voličské skupiny, které dnes sociální demokracii nevolí, když už nezabírají volební sliby jako nezavádění školního nebo výstavba startovacích bytů?

3) Co považujete za nejdůležitější, aby sociální demokracie uspěla ve střetu s antipolitickými hnutími?

Lubomír Zaorálek

místopředseda strany, ministr zahraničních věcí

1) Politická strana musí být živý a dynamický organismus. Měli bychom být pyšní na to, že ČSSD je strana s demokratickou strukturou utvářenou odzodla. Klíčový není povel lídra, nýbrž vůle jednotlivých členů. Jsem proto rád, že jsme se například odhodlali odstranit strnulost při sestavování kandidátních listin. Důležité nyní je promítnout výsledky referenda, které mimo jiné schválilo výběr kandidátů všemi členy nebo kvóty pro obě pohlaví, do stanov tak, aby lidé na místní úrovni měli skutečně možnost o zásadních věcech rozhodovat. Významný je i samotný institut referenda, který bychom se neměli bát používat častěji. Uvědomuji si ale, že to při získávání nových a schopných členů nestačí. Není dobré, když člověk do ČSSD vstoupí, pár let se v ní ohřeje, a pak zase odejde, neboť necítí zájem o svoji práci a názory. Vím přitom, že mnoho spoluobčanů by na činnosti sociální demokracie rádo participovalo, aniž by prahli po funkcích. Stejně tak je veřejným tajemstvím, že máme místní organizace, kde to žije, ale i takové, kde to umírá. Dlohodobě bychom měli strukturu ČSSD budovat tak, aby se v ní lidé mohli sdružovat i podle svých zájmů a specializací. Nesmíme hazardovat s těmi, kteří by nám mohli pomoci v ideové či programové práci

nebo při aktivitách zaměřených na veřejnost. Podchytit musíme zejména mladé členy, aby měli chuť zanechat v ČSSD svůj otisk. Síly by nám měly zbýt i na formování klubů sympatizantů sociální demokracie a na oslovování sprátených intelektuálů, v čemž může zásadní roli sehrát i Masarykova demokratická akademie. Sociálnědemokratickou tradicí, tradicí strany pokrokové a reformistické je jít stále dopředu, hledat nové cesty a nová témata. V tomto úsilí bychom neměli polevovat.

2) Když nejdou voličské skupiny, o něž stojíme, za námi, musíme jít my za nimi – tam, kde jsou. Nestačí se zavírat na sekretariátech nebo na akcích, na jejichž stále stejnou podobu jsme si zvykli. Sociální demokraté by měli být aktivní v četných občanských sdruženích, petičních aktivitách, odborech, studentském či družstevním hnutí. Potom také snáze poznáme, zda naši potenciální voliči vnímají témata, o kterých jsme my přesvědčeni, že jsou zásadní, stejně. Touto cestou navíc rozklíčujeme i přitažlivá témata další, která by nás samotné nenapadla. V neposlední řadě se též naučíme hovořit jazykem, na který různé voličské skupiny, například mladí lidé, slyší. Dalším úkolem je přesvědčit voliče, že máme upřímný zájem a sílu naše závazky prosadit. Lidé zkrátka často nevěří, že politické strany závazky dané na papíře

naplní. Proto musíme zapracovat na své věrohodnosti, ale také připomenout, že žádná z politických stran historicky neprosadila tolik práv, svobod a zájmů svých voličů jako sociální demokracie. Naši voliči musí vědět, že nejsme rychlokvašení obchodníci s teplou vodou, ale společenství, za něž mluví takřka sto čtyřicetiletá úspěšná minulost.

3) Podstatou politiky je hájení a prosazování zájmů. V demokratické společnosti lze změny prosazovat jen politickou cestou. Výhodou ČSSD je, že politiku dělat umí a má silné zázemí jak v celostátním rámci, tak v regionech a obcích. Nevýhodou pak, že v minulosti občas sklouzávala k politikaření, na které jsou občané právem hákliví. Naším úkolem je hájit politiku, demokratické politické mechanismy i naši kompetenci měnit poměry podle potřeb občanů. ČSSD není marketingový projekt na jedno použití. Nemáme ve zvyku v programových otázkách kličkovat. Naším programem nejsou ploché slogany z billboardů. Naš dlouhodobý program je stabilní a srozumitelný. Lidé by měli vědět, a snad už i vědí, že sociální demokracie je strana, která je nenechá padnout. V minulosti se mnohokrát ukázalo, že i v těžkých chvílích, kdy se všichni uzavírají do sebe, sociální demokraté pomáhají druhým. Člověk pro nás není jen pracovní nástroj či lidský zdroj. Proto nesmíme opustit koncept sociálního

státu, který dává lidem jistotu bezpečí – že když se jim přestane dařit, neskončí na dně. V současné době se dostává do popředí i bezpečnost v mezinárodním kontextu. ČSSD patří do dobře fungující rodiny evropských sociálních demokracií. Také díky tomu víme, že nás partneři v případech potíží nenechají na holičkách a že mají stejný zájem jako my: rozvíjet Evropu mírovou a spolupracující, bez eskalace napětí. Všechny tyto naše přednosti, vyplývající ať už ze zkušeností, programu nebo demokratické struktury strany, musíme umět veřejně prezentovat. Je to náš hlavní trumf proti antipolitickým a populistickým hnutím, která si leckdy pletou zájem veřejný se zájmem svých architektů nebo sponzorů. Nezbytným předpokladem, aby ČSSD všem výzvám dostála, je ale především úspěšné a kompetentní vládnutí, při němž budeme dál upřednostňovat dialog před konfrontací. Zatím se nám závazky dané voličům daří plnit a i další občane plynulé vládnutí, které naše země tak dlouho postrádala, oceňují. Bude-li ČSSD pokračovat dál v tomto stylu a důsledně se držet vládního programu, snadněji veřejnost přesvědčí o svých dalších plánech a záměrech.

Jaroslav Foldyna

poslanec

1) Hlavním motivem vstupu do levicové sociální demokracie by měla být (musí být) především idea toho, co strana prosazuje. Atraktivní a dynamická levicová politika, to je důvod vstupu do strany a to je důvod, proč ji volit.

2) Myslím si, že obě témata jsou zajímavá, jenom jsme ztratili srozumitel-

Michaela Marksová

ministryně práce a sociálních věcí

1) Dnes je obecně těžké motivovat lidi k tomu, aby se zapojili do nějakých komunitních aktivit. A když už, tak to jsou aktivity nespojované s politickými stranami. ČSSD by se měla vrátit ke své prvorepublikové tradici, kdy lidové domy nebyly pouze stranickými sídly, ale také centry kulturního života. Musíme se více otevřít. Nestačí už jen schůzovat, protože to není atraktivní a většinou to není ani zábavné. Byla bych proto ráda, abychom více podporovali například veřejné sportovní a kulturní aktivity. Za velice důležité považují také společné vzdělávání formou debat. Musíme lidem říkat, proč jsme sociální demokraté, kam chceme směřovat, čeho chceme docílit, musíme komunikovat s veřejností stále, nejen před volbami.

2) Jsem přesvědčena, že náš program je kvalitní. Musíme k němu zároveň nabízet důvěryhodné tváře, což věřím, že se s touto vládou daří. Spíše bych řekla, že musíme zlepšit politický marketing. A ukazovat naše programové priority na konkrétních příkladech, diskutovat je s lidmi, kterých se to týká - třeba o zavádění školného je třeba hovořit se studenty. Důležitou roli v tom sehrávají také naše organizace sdružující mladé lidi, seniory či ženy. Ale můžou být určitě ještě aktivnější a viditelnější.

3) Kromě srozumitelnější komunikace s lidmi, jak jsem to nastínila výše, je to i vnitřní fungování. Musíme dát jasný signál, že nechceme moc ve straně centralizovat, jak to v současné době provádí hnutí ANO, ale spíše decentralizovat. Náзор běžných členů je stejně důležitý jako názor kohokoliv jiného. Proto jsem podporovala vnitrostranické referendum a zavedení primárních voleb, tedy způsobu, jak zapojit všechny členy do tvorby kandidátních listin. Doufám, že u toho neskončíme a budeme napříč stranou řešit kromě technických věcí i program, což je další věc, kterou se odlišujeme od antipolitických hnutí. Pokud bych byla zvolena místopředsdkyní, chtěla bych mimo jiné zefektivnit a otevřít fungování odborných komisí, začít výstupy našich odborníků více propagovat a dávat je k diskusi členské základně.

nost a důvěryhodnost v těchto tématech. Hovoříme jazykem konformní levice, nikoli jazykem veřejnosti, u které chceme, aby nás volila.

3) Dynamická levicová témata, odvahy pojmenovat věci tak, jak je vidí ti, od kterých chceme, aby nás volili, otevřenost sociální demokracie, nikoli pouze deklaratorní, ale skutečná k různým levicovým názorovým proudům. Musíme se oprostit od konformního liberalismu, z kterého

pro tuto veřejnost jako sláma z bot kouká především snaha být u vlády s levicovým programem, ale tak, abychom moc nenaštvali finanční oligarchy, abychom byli jako levicoví, ale abychom nebyli označováni za levičáky. V tomto jsme zřejmě v minulosti zklamali. Deklarujeme, že dáváme prostor mladým vzdělaným levicově smýšlejícím lidem, ale ve skutečnosti tomu tak není.

► Na náměstí Jana Palacha v Praze stojí vybydlený objekt, zatímco co ve vestibulu metra spí lidé bez domova.

◄ V českých městech je několik tisíc chátrajících objektů, které jsou nevyužité.

BYDLENÍ DĚLÁ ČLOVĚKA

Radim Hejduk (foto Ondřej Holub)

DOSTUPNÉ BYDLENÍ A JEHO VÝZNAM

Vnaší republice začíná velká diskuze o zavádění tzv. dostupného bydlení. Debata o systému bytů, které budou určeny například pro seniory, samoživitelky a samoživitele, mladé rodiny s dětmi nebo pro ty úplně nejpotřebnější, se tu vede přes 20 let. Od počátku 90. let, kdy se podle odhadů zprivatizovalo 74 % všech bytů, se však nic reálně nestalo.

KOLIK BYTŮ MÁME ?

Bytů v České republice rozhodně není málo. Podle posledních relevantních statistik tu máme 4 756 572 bytů celkem, to je téměř jeden byt na dva obyvatele. Neobydlených je z nich dle dat Českého statistického úřadu přesně 651 937, což představuje asi 14 % z celkového počtu. I když uvážíme, že 90 % z tohoto počtu slouží pro rekreační účely, dostaneme přes 60 tisíc volných bytů bez užitku. Vedle toho vidíme rostoucí počty lidí v bytové nouzi. Mezi takové řadíme ty, kteří musí vynaložit 40 % a více ze svého příjmu na náklady na bydlení a v důsledku mají velké problémy tyto náklady unést. Zatímco lidé, kteří žijí v páru se svými dětmi, případně ve vlastním bydlení, vynaloží na bydlení průměrně 18,6 % svých příjmů (zdroj:

MPSV), u důchodců a domácností bez pracujících členů je to v průměru 28 % příjmu. Vzhledem k poměrně velkým rozdílům mezi jednotlivými důchodci (někteří bydlí se svými dětmi, zatímco jiní bydlí zcela sami v nájmu) je pak zřejmé, že mnoho důchodců dává na bydlení 50 % svého příjmu i více.

BYTOVÁ NOUZE

Co znamená bytová nouze v číslech? Při průměrném důchodu 11 000 Kč se

lidem ze sociálně vyloučených lokalit. Stále více se do problémů dostávají další ohrožené skupiny obyvatel a v nejhorší pozici jsou důchodci a rodiče, kteří se starají o své děti sami. Ti si totiž objektivně těžko zvýší vlastní příjem prací.

JAKÉ JSOU VÝSLEDKY?

Výsledkem vysokých nákladů na bydlení je vzdalující možnost prožít aktivní a důstojné stáří nebo dopřát svým dětem stejné možnosti, jako mají

„CO ZNAMENÁ BYTOVÁ NOUZE V ČÍSLECH?“

musí důchodce vejít do 4 400 Kč. Do statistiky se počítají i náklady na vodu, elektřinu a vytápění a nájem tak realistiky nemůže překročit 3 000 až 3 500 Kč. Ve větších městech je pak bytová nouze pro lidi bez vlastního bydlení prakticky zaručená. Dle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí je dnes takových lidí asi 500 000.

Dostupné bydlení proto neznamená pomoc „jen“ lidem bez domova nebo

jejich vrstevníci. Nejextrémnějším, ale bohužel stále častějším důsledkem jsou exekuce, což především pro důchodce znamená skutečný existenční problém. Exekuce se totiž dají srazit z důchodů, a tím se dále zvyšuje procento příjmů, které postižení důchodci musí vynaložit na bydlení. Pro představu, v roce 2013 bylo 70 997 případů exekučních srážek, v roce 2014 už 75 315. Je to asi 2,5x více než v roce 2006.

PRO ČSSD A PRO NAŠI SPOLEČNOST

Domnívám se, že se nejedná o neřešitelný problém. Čísla, o kterých je zde řeč, představují jednotky procent celkové populace ČR, což by mělo být zvládnutelné. Na druhou stranu je to dost na to, abychom se snažili situaci řešit systematicky.

ŘEŠNÍ JE NASNADĚ

Nabídnout řešení by mohl jak stát, tak i obce. Prostředníkem pro úzkou spolupráci by mohl být zákon o dostupném bydlení, který teď připravuje Ministerstvo práce a sociálních věcí. Současná koncepce Ministerstva práce a sociálních věcí představuje systém, ve kterém by obce získaly větší pravomoci a kontrolu nad výplatou dávek na bydlení. Na druhou stranu by ale musely zajistit určité procento bytového fondu, jenž bude určen na dostupné byty. Ty mají vypadat jako běžné byty, akorát by měly nižší nájemné a s ubytovanými by soustavně probíhala sociální práce.

Bohužel, velkou část bytů nechaly obce zprivatizovat. Pro funkční řešení tak bude nutné přistoupit k výstavbě nových bytů, což bude pro státní rozpočet představovat investici až 8 miliard korun (včetně rekonstrukcí stáva-

jícího bytového fondu). V delším časovém horizontu by však tato investice mohla ušetřit výdaje na dávkách na bydlení a dostupné bydlení by tak mohlo vyřešit nejen problém lidí, kteří se ocitají v nouzi, ale i státu, který musí každoročně vynakládat více a více miliard na příspěvku a doplatku na bydlení. Záměr vytvořit zákon o sociálním bydlení deklarovala za posledních 20

let snad už každá vláda, ať byla napravo či nalevo. Bohužel se dodneška situace nemění – Česká republika stále nemá pravidla pro to, jak dostat potřebné lidi z bytové nouze. Momentálně ale máme dobře nakročeno: současná vláda již vytvořila koncepci sociálního bydlení. ■

NENECHME BUDOVY CHÁTRAT

Nedávná kauza Klinika poukázala na jeden zajímavý paradox. Máme tu spoustu bytů, které nikdo nevyužívá. Chátrající budovy by se však mohly použít právě na sociální účely. Dočkáme se u chátrajících budov někdy nějakého systémového řešení? Uvidíme. Můžeme se inspirovat například v Anglii, Holandsku nebo Španělsku.

Jak vyhrát volby? Transparentně.

KAREL GARGULÁK

(ČLEN IDEALISTÉ.CZ)

Loňské komunální volby přinesly především ve větších městech poměrně výrazný úspěch subjektům, které si do svých předvolebních programů vetkly často pouze jediný cíl – otevřít radnice svým občanům. Právě netransparentní správa veřejných peněz spojená s nekalými praktikami, klientelismem i korupcí je v Česku zásadní příčinou poklesu důvěry v

tradiční politické strany zahrnující i ČSSD.

Přitom v severských zemích, jež jsou výkladní skříní otevřenosti a transparentnosti správy prostředků daňových poplatníků, levice dosahuje mimořádných volebních úspěchů a je dlouhodobě tvůrcem společenského modelu států, kde solidarita a sociální spravedlnost nejsou pouze prázd-

nými frázemi a formálními součástmi volební rétoriky, ale představují základní a sjednocující hodnoty těchto zemí. Získání důvěry občanů v to, že jejich peníze nekončí v kapsách pijavic přísátých na veřejné rozpočty, je jedním z klíčových předpokladů budoucích volebních úspěchů sociální demokracie.

„Lidé mají právo vědět všechno o každé koruně, kterou utratíme!“ uvádí na webu „rozklikávacího rozpočtu“ svého města Michal Šmarda z ČSSD, starosta jedenáctitisícového Nového Města na Moravě, které je jedním – nikoliv však jediným – z průkopníků otevřenosti a správy veřejných peněz. Starosta Šmarda ve svém městě prosadil v podstatě všechna z výše

(ten je k nalezení na www.rozpočet.nmnm.cz). Jeho cena město vyšla na 65 000 Kč. V tomto ohledu jsme však byli průkopníky. Je možné, že by obdobný nástroj dnes vyšel daleko levněji. Jsme v tomhle ochotni každému, kdo má zájem, pomoci. Druhou výraznou položkou bylo pořízení webových kamery pro online přenosy ze zastupitelstva za cca 1 500 Kč.

jně dostupná data a tak podobně. Těch příkladů bych našel víc.“

V boji za prosazení všech opatření se starosta setkával nejen se skepsí úředníků na radnici Nového Města na Moravě, kteří nakonec přišli na to, že jim to výkon povolaní usnadňuje, své pochybnosti zaznamenal i u kolegů z jiných radnic: „Vždyť to bude nahrávat opozici a co když tam budou chyby?“ ozývalo se často. „No, to je přece skvělé, jen ať se opraví. Vždyť o to nám všem přece jde, aby se s veřejnými penězi nakládalo správně!“ namítá skeptikům Michal Šmarda.

“Přidělává nám to práci, je to drahé a dodává to municí našim politickým oponentům. „Blbost!“ tvrdí starosta za ČSSD.”

nastíněných opatření. „Z hlediska transparentnosti a nakládání s penězi daňových poplatníků toho vlastně už asi více udělat nejde,“ poznamenal starosta na debatě pořádané společně Idealisté.cz letos v únoru.

Pokud jde o náklady na otevřenost radnice, Šmarda dodává: „Největší položku tvořil vývoj ‚rozklikávacího rozpočtu‘ města napojeného na transparentní účty

Ostatní opatření již nestojí ani korunu. Pouze nepatrně zaměstnají pracovníky úřadu, avšak zpětně jim práci vlastně ušetří. Typicky tím, že nyní mají detailní a vizualizovaný přehled o plnění rozpočtu, popř. nemusí složitě odpovídat na zvědavé dotazy občanů ohledně financí města na základně tzv. ‚stošestky‘, tedy zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť se nyní jedná o ve-

Politiku transparentní radnice zahájil starosta Nového Města po svém zvolení v roce 2010. V loňských komunálních volbách si pak ČSSD ve volebních výsledcích polepšila o více než 16 % na 37,59 %. Toto číslo představuje vůbec jeden z nejlepších volebních výsledků sociální demokracie ve městech nad 10 000 obyvatel. Otevřenost a transparentnost správy veřejných prostředků se prostě vyplatí! ■

7 kroků pro transparentnost

Včas zveřejňovat všechny podkladové materiály pro zasedání zastupitelstva včetně všech důvodových zpráv a příloh, a to jak na svém webu, tak i na vyžádání občanů přímo na radnici.

Zavést online (popř. ze záznamu) video či audio přenosy ze zasedání zastupitelstva.

Zveřejňovat veškeré smlouvy uzavřené městem, s vyjmutím pouze zákonem chráněných informací. A to buď na svém webu, či prostřednictvím fungujícího registru smluv.

Vytvořit a publikovat tzv. „klikací rozpočet“, který v pravidelné a aktualizované podobě podá skutečně detailní přehled o celkovém objemu a plnění rozpočtu města i jeho příspěvkových organizací. Tento rozpočet je pak dále možné propojit s transparentními účty města tak, aby si občan mohl každou z položek propojit s reálnou finanční transakcí.

Zavést taková opatření v hospodaření obchodních společností ve vlastnictví obce, která otevřou „municipální firmy“ veřejné kontrole. Tyto obchodní společnosti budou podléhat obdobným pravidlům jako hospodaření obce (od poskytování informací dle „stošestky“, až po otázky pronájmu a prodeje majetku, veřejných zakázek atd., viz níže). Samozřejmě funkce zastupitele nemůže být neslučitelná s výkonem řídicí funkce (či řídicího orgánu) v obecní firmě. Odměny zastupitelům za účast v dozorových orgánech musí být transparentně stanoveny a schváleny zastupitelstvem. Měla by také existovat jasně vymahatelná strategie řízení a rozvoje podniku atd.

Zavést pravidla, která zaručí, že veškerý nemovitý majetek obce bude prodáván a pronajímán pomocí otevřených výběrových řízení, přičemž bude zveřejněn přehled nemovitostí vlastněných obcí.

Zveřejnit veškeré informace o plánovaných, vyhlášených, probíhajících i ukončených zakázkách. V zájmu hospodárnosti pak budou zakázky zadávány na základě otevřené a spravedlivé soutěže. Základním cílem tohoto opatření je zejména maximální možná transparentnost zadávacích procesů, otevřenost soutěží maximálnímu množství zájemců a srozumitelné nastavení pravidel zadávání zakázek s jasně určenou osobní odpovědností za jednotlivé úkony.

Po Sametové revoluci jsme se jako česká sociální demokracie potřebovali rehabilitovat. Museli jsme si vytyčit cíl, respektive najít cestu, kterou se ČSSD vydá. Zcela pochopitelně jsme tehdy vzhlíželi na sociální demokracii na západě a inspirací nám byla německá SPD. Dodnes jsme na Spolkové sociální demokraty napojeni pomocí Nadace Friedricha Eberta (FES), díky níž máme přístup k zajímavým a pod-

výrazného normativního výkladu. Latentně se tak vzdává vysvětlení rozdílu mezi konceptem svobody pouhého výběru (pravicové pojetí) a svobodou realizace (jak ji vnímá levice). I tento konkrétní příklad na definicích poukazuje na to, že sociální demokracie chce pokračovat v neoliberálním výkladu reality, jak se to děje právě dnes v německé SPD (která mmj. aplikuje svůj program Hartz IV), řeckém PASOKu

exkurzu. Přílišný prostor pro ideologické oponenty, jako je např. F. A. Hayek, upozaduje hlavní postavy dělnického hnutí (Marx, Liebknecht, Kautsky) a nedostatečně tak vysvětluje historickou úlohu sociální demokracie. Avšak bez této znalosti nemůže člověk plně pochopit význam našeho hnutí.

Celý text je protkán výkladem Hamburského programu SPD z roku 2007, který lze

CO BYCHOM SE ZE ZÁPADU UČIT NEMĚLI

nětným publikacím. FES se tak stává zdrojem pro vnitrostranické vzdělání, které ČSSD nutně potřebuje. Nedávno nadace vydala knihu s názvem „Čítanka sociální demokracie“.

Čítanka nese podtitul Základy sociální demokracie a je překladem stejnojmenné německé publikace. Kniha se tak prezentuje jako soubor základních informací, které by každý sociální demokrat měl znát. Pohlíží na náš myšlenkový proud především z úhlu politologie a filozofie. Ambice této publikace jsou vysoké, protože popsat něco tak komplexního, jako je sociální demokracie v čtivé podobě, je téměř nadlidský úkon. Možná i kvůli vysoce nastavené laťce Čítanka svůj účel nenaplnuje do té míry, do jaké bychom si přáli.

První, na co narazíme při listování v Čítance, je vágnost a zbytečná obecnost při vysvětlování pojmů Svoboda, Spravedlnost a Solidarita, což jsou základní principy sociální demokracie. Například při popisu pojetí svobody kniha naprosto selhává.

Místo snahy o definici lidské emancipace, což je hlavní úkol levice od prvopočátku, se kniha zabývá akademickými definicemi Locka, Rousseaua a Montesquieho bez

nebo francouzské PS. Tedy ve stranách pomyslného západu.

Bohužel je Čítanka špatně koncipována i v části historicko-filozofického

už i na dnešní poměry klasifikovat jako spíše liberální (a tedy významně zabíhající k politickému středu), nežli jako socialistický. Západní sociální demokracie tak bohužel i pomocí Čítanky pokračuje v odcizení od své přirozené voličské základny. Stále nechápe základní (především materiální) problémy, se kterými se nyní Evropa potýká. Odmítá narušovat neoliberální diskurz, a i proto začíná prohrávat či markantně oslabovat. Na jihu Evropy proti levicovým hnutím (Řecko – Syriza, Španělsko – Podemos), na západě a severu proti nacionalistickým stranám (Francie – Front National, Německo – Alternative für Deutschland).

Čítanka sociální demokracie je z levicového pohledu přinejmenším kontroverzní publikací. Rozhodně se dá ocenit pokus o ucelený pokus o vnitrostranické vzdělávání a za to patří Nadaci Friedricha Eberta poděkování. Ovšem zároveň je text živým symptomem neoliberálního diskurzu, který západní sociální demokracii prostupuje od dob

Tonyho Blaira a Gerharda Schrödera. Uvidíme, jak Čítanku přijme český sociálně demokratický čtenář.

RADIM HEJDUK

BOJ O LIDOVÝ DŮM

Dělník
836

Antonín
Němec

Pojď Bohumíre,
konečně můžeme
prosadit, co chceme.

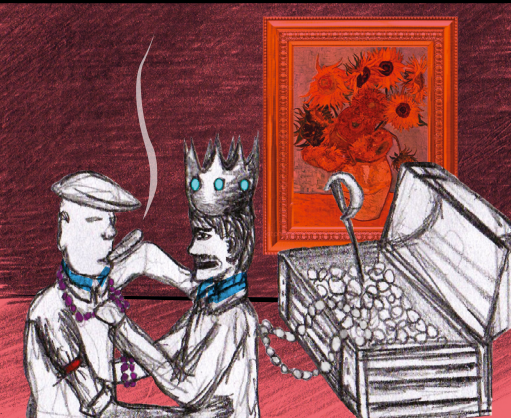

Vysedávat v
parlamentu nestačí,
zrádci dělnictva!

8-HODINOVÁ PRACOVNÍ DOBA, VŠEOBECNÉ VOLEBNÍ PRÁVO, NEMOCENSKÉ A ÚRAZOVÉ POJIŠTĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ BYLY ÚSPĚCHY SOCIÁLNĚ-DEMOKRATICKÉHO HNUTÍ.

V DUBNOVÝCH VOLBÁCH ROKU 1920 ZÍSKALA ČSDSD REKORDNÍCH 25,7 % HLASŮ A S AGRÁRNÍ STRANOU VYTVOŘILA 2. TUSAROVU VLÁDU.

BOHUMÍR ŠMERAL SE PŘÁVĚ VRÁTIL Z NÁVŠTĚVY LENINA V MOSKVĚ.

MEZI STRANICKÝMI KŘÍDLY SE ROZHOŘEL BOJ O MAJETEK.

VČETNĚ LIDOVÉHO DOMU, KDE SE NACHÁZELY TISKÁRNY PRÁVA LIDU. 18. 9. 1920 BYL ZABRÁN ZÁVODNÍ RADOU KOMUNISTICKÉHO KŘÍDLA.

Policie? Do
objektu mi
vnikli nějací
muži.

FORMÁLNÍM VLASTNÍKEM OBJEKTU BYL ALE PŘEDSEDA STRANY ANTONÍN NĚMEC, KE KOMINTERNĚ SKEPTICKÝ.

TGM, SMÝŠLENÍM SOCIÁLNÍ DEMOKRAT, BYL KE KOMINTERNĚ ROVNĚŽ SKEPTICKÝ.

Policejní zásah?
No tak dobře.

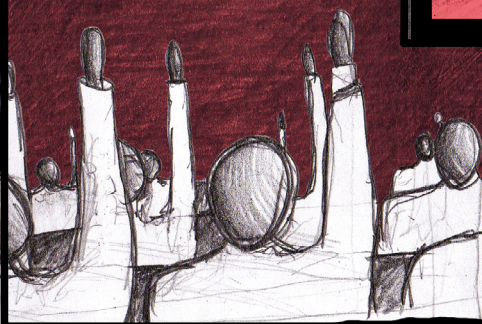

9. 12. 1920 BYL LIDOVÝ DŮM VYKLIZEN POLICIÍ.

Uff!

JIŽ PŘED TÍM, V ŘÍJNU 1920, SI ALE ŠMERALOVCI ZALOŽILI VLASTNÍ POSLANECKÝ KLUB.

PŘÍŠTÍHO ROKU VZNIKLA KOMUNISTICKÁ STRANA S VÝRAZNOU ORIENTACÍ NA VÝCHOD. ČSDSD RAPIDNĚ KLESLY VOLEBNÍ PREFERENCE.

10. 12. USPOŘÁDALO LEVICOVÉ KŘÍDLO GENERÁLNÍ STÁVKU, KTERÁ ALE NEUSPĚLA, ZEJMÉNA KVŮLI NEZÁJMU PRAHY.

Idealisté pomáhají

Servis pro stranu

Idealisté pomáhali straně nejen jako řadoví členové. Během komunální kampaně jsme nabídli tvorbu grafiky pro jednotlivé organizace strany.

NOVÝ SMĚR PRO BYŠICE

Obec pro všechny

Důležitá směrování obce a investic budeme prověřovat v referendech

Otevřená, diskuzní zastupitelstva obce, zahájená i zakončená diskuzí občanů

Nový, přehledný web obce s diskuzním fórem

Starosta a zastupitelé „nevládnou“, ale zastupují a řídí obec

Přijďte dát 10. - 11. října hlas ČSSD.

Sociální sítě

Kromě grafiky jsme Vám také pomáhali se sociálními sítěmi. Potřebujete poradit se svou stránkou? Jsme tu pro vás.

Dovednosti z praxe

Můžeme vám pomoci se školením členů ve vašich organizacích v oblasti PR.

Adaptace logotypu

Potřebujete grafiku ČSSD pro svůj web či leták? I s tím vám můžeme pomoci. Stačí napsat.

Neváhejte se na nás obrátit pokud byste chtěli pomoci se svým PR

Pokud budete potřebovat pomoci s grafikou pro vaše propagační materiály, stranické brožury či sociálními sítěmi, jsme zde pro vás. Ozvěte se a můžeme vám buďto materiály přímo vytvořit či se dohodnout na tom, jak vám efektivně předat naše know-how. Řada z nás pracuje na propagaci sociálnědemokratického hnutí již delší dobu a máme co nabídnout.

info@idealiste.cz